



הדף היומי בבלי: מסכת בבא בתרא דף נ"ז
הדף היומי בהלכה: סימן ר"ה סעיף ג' עד סימן ר"ו סעיף ב'
המוסר היומי: אהבת חסד השמטה 'וענין זה נוגע' עד סוף הספר

לוח
לימוד
יומי

האם יש דרך להכשיר את המיקרוגל לפסח?

ואיך מכשירים כיריים ופלטה חשמלית?

הרב אליהו חיים פנחסי
מחבר הספר "הכשרות למעשה"

כפתורי הגז - יש לנקותם היטב, כיון שמצוי
בחריצים לכלוך ממאכלי חמץ. או יחליפם
בחדש.

כיריים

חצובות - היינו המסגרת שעליה עומדים
הסירים, כתב הרמ"א (סימן תנא ס"ו) שצריכה
ליבון. וכתב המשנ"ב (שם) לפי שלפעמים
נשפך עליה תבשילים של חמץ, ונבלע בהם
טעם החמץ ע"י האש. והכלל הוא "כבולעו
כך פולטו" הכשרתו בליבון. אמנם כבר כתבו
האחרונים שלכתחילה למי שהאפשרות בידו,
שיקנה כיריים מיוחדות לפסח. ומי שאין
באפשרותו לקנות חדש, יעשה ליבון קל
ולאחר מכן יכסה בנייר אלומיניום עבה. ובני
ספרד מקילים בהגעלה.

מיקרוגל

מסקנת הפוסקים, שאין מועיל להכשיר
מיקרוגל לצורך השימוש בו בפסח. ואף שיש
מי שמיקל להכשיר מיקרוגל, מכל מקום
בזמנינו שהכלים בזול, מנהג העולם להדר
לקנות חדש לפסח. וכן הדין לענין תנור אפיה
שקשה להכשירה לפסח כדת וכדין. ויש מי
שמיקל.

פלטה חשמלית

ההוראה למעשה היא, להדליק את הפלטה
וכשהיא מחוממת היטב לערות עליו מים
רותחים, ולכסותה בנייר אלומיניום עבה
שלא ייקרע ע"י הנחת הסירים. וכאשר שכח
להכשירה קודם החג ונזכר בחול המועד וכעת
צריך אותה לשבת, מועיל לעשות כנזכר לעיל
אף בחול המועד. כן העלה הגר"ש וואזנר
ביקובץ מבית לוי.

מבערים - שמהם יוצא האש, מצוי שנשפך
עליהם תבשילים של חמץ, יש לנקות היטב
את כל הנקבים ולאחר מכן להדליק את האש
בלהבה עד שיתחממו היטב.

משטח הגז [שמתחת המבערים] - די בהגעלה.
ויכסה היטב בנייר אלומיניום.

המברך 'האדמה' על לחם - האם יצא ידי חובה?



מי שברך 'האדמה' על פרי העץ, יצא ידי חובה, כיון שהעץ גם הוא צומח מהאדמה, והברכה אמת. אבל אם בָּרַךְ 'העץ' על פרי האדמה, לא יצא ידי חובתו, אלא אם כן מדובר בפרי העץ שמסיבה כלשהי ברכתו 'האדמה', כגון פרי שבדרך כלל נאכל כשהוא חי, ואכלו כשהוא מבושל. ואם בָּרַךְ 'האדמה' על פת, שאף הוא מקורו מהאדמה - נחלקו הפוסקים אם יצא ידי חובתו; ומספק אין לברך שנית, אך ראוי שלאחר שיטעם מעט מהפת, יפטור את שאר הפת בברכת 'שהכל' על מאכל אחר. [שו"ע רו, א, ומשנ"ב א-ג; ביאורים ומוספים דרשו, 1 ו-3]



באיזה מקרה אסור למי שלא למד הלכות ברכות לאכול?



לאור האמור, פרי שיש ספק אם ברכתו 'העץ' או 'האדמה', וכן מאכל שמעורבים בו פירות משני המינים, ויש ספק אם הרוב הוא מ'פרי העץ' או 'פרי האדמה' - לכתחילה ראוי לאוכלו בתוך סעודת פת; ובדיעבד, יש לברך עליו 'האדמה', כיון שבכך יוצא ידי חובה גם אילו הוצרך לברך 'העץ'. וכן הדין גם כאשר שהמציאות ידועה, אלא שקיים ספק הלכתי מהי הברכה, וכגון שהדבר שנוי במחלוקת. ברם, המסופק מהי הברכה מחמת שההלכה אינה נהירה לו - לא יאכל עד לביור ההלכה. [שו"ע רו, א, ומשנ"ב ד; ביאורים ומוספים דרשו, 6]



בְּרַכַת 'שֶׁהֲכַל' בַּמָּקוֹם 'בּוֹרֵא מִיַּנִּי בַשָּׁמַיִם' - האם יצאת ידי חובה?



כלל אמרו חכמינו בברכות המאכלים: "על הכל אם אמר 'שהכל' יצא"; ואף על לחם ויין, שהם חשובים ונקבעה להם ברכה מיוחדת; אך כמובן שאסור לנהוג כן לכתחילה. ונחלקו הפוסקים אם כך הדין גם בנוגע לברכות הריח, שאם בָּרַךְ 'שהכל' יצא ידי חובה. וכשבָּרַךְ 'שהכל' על פת - נחלקו הפוסקים אם כל המאכלים שבסעודה נפטרים בברכתו. וכן מי שברך 'מזונות' על כל מאכל ומשקה, למעט מים ומלח (וכיוצא בהם), יצא ידי חובה, כיון שהם מזינים את הגוף. [שו"ע רו, א, ומשנ"ב ה-ו; ביאורים ומוספים דרשו, 7-8]



אתמול למדנו

- במרק ירקות - ברכת הירקות פוטרת את המרק, ואם הוציאו את הירקות מהמרק - אם טעם הירקות ניכר במרק - ברכתו 'האדמה'; ואם אין טעמם ניכר - ברכתו 'שהכל'.
- מרק ירקות שהתבשל עם בשר - ברכתו 'שהכל', כיון שטעם הבשר שבמרק הוא העיקרי. והירקות עצמם אינם טפלים למרק, כיון שבאים לשם אכילה ושובע, ויש לברך עליהם 'האדמה' בנפרד.
- מרק שהניחו בתוכו 'מיני מזונות', דהיינו אטריות, שקדי מרק, או כופתאות - מברך עליהם 'מזונות' ואינו מברך על המרק.

מחר נלמד

- כמה זמן מותר להשתוות בין הברכה לאכילה?
- מה הקשר בין טמפרטורת המאכל לברכה?
- מי שברך 'שהכל' על קפה ועוגה יחד - האם יצא ידי חובה?